

Plans individuals, exempcions i convalidacions i modificacions curriculars en els ensenyaments postobligatoris

---

Aquest document conté els apartats següents:

- A. Plans individuals – Batxillerat
  - A.1. Trets generals
  - A.2. Alumnes amb altes capacitats
  - A.3. Modificació de la durada del batxillerat
  - A.4. Exempcions de matèries
  - A.5. Alumnes que compaginen els estudis de batxillerat amb la pràctica intensiva de l'esport
  - A.6. Simultaneïtat d'estudis de batxillerat i de música o de dansa
- B. Altres exempcions i convalidacions de matèries – Batxillerat
  - B.1. Definicions generals
  - B.2. Exempció de la qualificació de la matèria de llengua catalana i literatura
  - B.3. Convalidacions de matèries de batxillerat per als alumnes que cursen simultàniament estudis professionals de música o de dansa
  - B.4. Convalidacions per als alumnes que cursen batxillerat procedents de cicles formatius
- C. Modificacions curriculars en la formació professional

A. Plans individuals – Batxillerat

A.1 Trets generals

El [Decret 142/2008](#), de 15 de juliol, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments del batxillerat, regula la possibilitat d'adoptar mesures d'adaptació i autoritzar plans individuals al batxillerat. L'[Ordre EDU/554/2008](#), de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn, desenvolupa aquesta possibilitat.

En el batxillerat es pot elaborar un pla individual en cas d'haver d'adoptar mesures més específiques per a un determinat alumne/a un cop exhaurides les mesures de tipus més general. El pla individual es pot elaborar per a l'alumne o alumna en qui concorre alguna de les circumstàncies següents:

- presenta altes capacitats intel·lectuals i un rendiment acadèmic elevat,
- presenta trastorns d'aprenentatge,
- té alguna discapacitat,
- és d'incorporació recent al sistema educatiu català,
- compagina els estudis de batxillerat amb els estudis de música o de dansa,
- compagina els estudis de batxillerat amb la pràctica intensiva de l'esport,
- presenta altres circumstàncies singulars.

El pla individual és una planificació personalitzada que es recull en un document escrit i inclou les adaptacions curriculars, de materials d'aprenentatge i de temporització, si cal, tant de les activitats d'aprenentatge com de les activitats i criteris d'avaluació, així com les ajudes i suports tècnics. El tutor/a coordinador/a del pla vetlla perquè tot l'equip docent el conegui i l'apliqui. El pla individual l'aprova el director/a del centre, amb el coneixement i la conformitat de l'alumne/a i de la mare, el pare o tutor/a legal, quan l'alumne/a és menor.

El pla individual ha d'incloure els interessos i capacitats de l'alumne/a i el seu itinerari formatiu al llarg del batxillerat per facilitar l'orientació en finalitzar aquesta etapa.

Al pla individual, que s'ha de conservar amb l'expedient de l'alumne/a, s'hi han d'adjuntar les resolucions individuals, si escau, els informes psicopedagògics i altres informes en què es fonamenti el pla.

El pla s'ha de fer constar en el full de seguiment acadèmic, en les actes finals d'avaluació a l'apartat d'observacions, en l'expedient acadèmic i en l'històric acadèmic de l'alumne/a, dins l'apartat convalidacions i altres observacions.

En cas de trasllat de l'alumne/a, cal fer constar el pla en l'informe personal per trasllat, en l'apartat de la descripció de mesures educatives complementàries.

Qualsevol adaptació en l'aplicació de les PAU que se sol·liciti a l'Oficina d'Organització de les PAU per raó d'alguna de les circumstàncies abans esmentades haurà d'anar acompanyada d'una còpia del pla individual de l'alumne/a per al qual se sol·liciti l'adaptació.

A.2 Alumnes amb altes capacitats

Per als alumnes amb altes capacitats intel·lectuals i elevat rendiment acadèmic, identificat mitjançant una avaluació psicopedagògica, s'han de preveure les mesures necessàries d'adaptació de l'atenció educativa per tal d'afavorir el desenvolupament de la seva potencialitat intel·lectual i creativa i la seva socialització positiva. Si escau, per tal d'afavorir una major excel·lència acadèmica d'un alumne/a determinat, el director/a del centre educatiu, a proposta del tutor/a i amb la consulta prèvia a l'equip docent, pot promoure mesures excepcionals a fi que aquest alumne/a pugui cursar determinats continguts d'estudis superiors amb el consegüent reconeixement d'aquests al batxillerat.

A.3 Modificació de la durada del batxillerat

Excepcionalment, també es podran autoritzar plans individuals que comportin la reducció o ampliació, més enllà dels límits previstos amb caràcter general, de la durada de l'etapa. Això inclou la possibilitat que l'alumne o alumna, en vista de les seves circumstàncies peculiars, no hagi de tornar a ser avaluat de les matèries ja superades. Una vegada aprovat el pla individual, caldrà comunicar-ho a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació, adjuntant-hi el document escrit del pla individual i tota la documentació justificativa.

A.4 Exempcions de matèries

L'exempció d'una matèria és la dispensa de cursar-la per raons derivades de circumstàncies personals. La convalidació d'una matèria és la decisió administrativa de donar-la per cursada sense haver-ho fet, per raons de currículum acadèmic previ.

En el batxillerat es poden concedir, en alguns casos, exempcions i convalidacions de determinades matèries.

La Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat ha d'autoritzar les mesures excepcionals que cal adoptar respecte al currículum i l'organització general que impliquin l'exempció d'una matèria, ateses les dificultats objectives d'aprenentatge de determinats alumnes per causa de discapacitat, trastorns de salut o trastorns greus

d'aprenentatge. Aquestes mesures han de ser estrictament proporcionals als problemes o dificultats d'aprenentatge.

Per sol·licitar aquesta autorització, la direcció del centre ha de trametre als serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, al Consorci d'Educació, la documentació següent:

- Sol·licitud signada per l'alumne o alumna, o pel seu pare, mare o tutors legals si és menor.
- Documentació acreditativa de les causes que motiven la petició: certificat del centre d'atenció a disminuïts (CAD); certificat mèdic, en el qual constarà el caràcter permanent o temporal de la malaltia, lesió o trastorn, o altres.
- Proposta de pla individual elaborat pel centre de batxillerat (amb la col·laboració de l'EAP, si escau).

El director o directora dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, la gerència del Consorci d'Educació trameten tota la documentació, acompanyada d'un informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat. Aquesta emet la resolució pertinent i la trasllada al centre educatiu. El centre ha de comunicar per escrit al pare, mare o tutors legals de l'alumne/a la resolució del director/a general d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat. Contra la resolució es pot interposar recurs d'alçada en el termini d'un mes davant la consellera d'Ensenyament.

A.5 Alumnes que compaginen els estudis de batxillerat amb la pràctica intensiva de l'esport

a) Centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva

En el marc dels acords establerts entre el Departament d'Ensenyament i la Secretaria General de l'Esport, els centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva podran desenvolupar projectes de centre que incloguin adaptacions del currículum de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives per a alumnes de batxillerat.

Per sol·licitar l'autorització d'aquests projectes en centres que pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva, la direcció del centre trametrà a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació la proposta de projecte elaborada pel centre, en la qual caldrà especificar els continguts i/o objectius de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats als alumnes d'especial atenció a la pràctica esportiva. La direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació trametran la documentació, amb informe de la Inspecció d'Educació, a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, perquè dicti resolució. En el cas d'alumnes que tinguin un currículum diferent a l'establert en el projecte autoritzat, el centre haurà d'elaborar un pla individual.

b) Alumnes amb dedicació significativa a l'esport matriculats en altres centres

Els alumnes amb dedicació significativa a l'esport, avalada pel Consell Català de l'Esport, matriculats en centres que no pertanyen a la xarxa de centres educatius d'especial atenció a la pràctica esportiva poden sol·licitar a la direcció del centre educatiu que se'ls apliqui un pla individual que inclogui el reconeixement de la matèria d'educació física i/o de matèries optatives per a alumnes de batxillerat. En aquest pla individual caldrà adjuntar-hi la documentació següent:

- Sol·licitud signada pel pare, mare o tutors legals de l'alumne/a.
- Certificat del Consell Català de l'Esport (av. dels Països Catalans, 12; 08950 - Esplugues de Llobregat). Els alumnes obtindran aquest certificat quan siguin esportistes que figuren en el programa de tecnificació (ARC) de la federació catalana corresponent.

El director o directora del centre educatiu ha de traslladar aquesta petició de pla individual a la comissió d'atenció a la diversitat del centre o àmbit equivalent, que ha de procedir d'acord amb el que s'ha establert per a l'elaboració de plans individuals de batxillerat. El pla és aprovat pel director o directora del centre.

Atès el motiu de la sol·licitud, el pla ha de deixar constància del reconeixement de la matèria d'educació física i, si escau, especificar els continguts i/o objectius de la matèria o de les matèries optatives que, a parer del centre, haurien de ser suprimits o modificats per a l'alumne o alumna. A efectes de les modificacions que afectin matèries optatives, cal tenir en compte que es consideren optatives també les matèries de modalitat que excedeixin de les tres matèries de modalitat que l'alumne/a ha de cursar a cada curs de batxillerat.

A.6 Simultaneïtat d'estudis de batxillerat i de música o de dansa

El procediment que s'ha de seguir en el cas d'alumnes que compaginen els estudis de batxillerat amb els estudis de música o de dansa es detalla en els documents "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música" i "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa".

B. Altres exempcions i convalidacions de matèries – Batxillerat

A més de les exempcions associades a plans individuals esmentades en l'apartat A, es poden produir altres situacions d'exempció de matèries (o de qualificació de matèries, segons escaigui), així com de convalidacions.

B.1 Definicions generals

L'exempció d'una matèria és la dispensa de cursar-la per raons derivades de circumstàncies personals. El procediment que cal seguir per obtenir-la s'indica a l'apartat A.4 anterior. En particular, els requisits per obtenir l'exempció de la matèria *Estada a l'empresa* o de la matèria *Treball de recerca* són al document "Currículum al batxillerat".

La convalidació d'una matèria és la decisió administrativa de donar-la per cursada sense haver-ho fet, per raons de currículum acadèmic previ.

B.2 Exempció de la qualificació de la matèria de llengua catalana i literatura

En aplicació de l'article 21.7 de la [Llei 1/1998](#), de 7 de gener, de política lingüística, l'alumne/a que s'incorpora a primer o a segon curs de batxillerat procedent de fora del territori de Catalunya i que no ha cursat mai les matèries de llengua catalana, llengua catalana i literatura o equivalents pot demanar l'exempció de l'acreditació del coneixement del català. Aquesta exempció es concreta en l'exempció de la qualificació final de les matèries llengua catalana i literatura I, i llengua catalana i literatura II, d'acord amb el que s'indica més endavant.

El fet d'obtenir l'exempció de la qualificació no eximeix l'alumne/a d'assistir a classe de llengua catalana i literatura, en la qual haurà de seguir un programa específic que li permeti assolir, com a mínim, una comprensió oral i escrita de la llengua. Aquest programa específic, amb les adaptacions i suports pertinents, s'haurà de formalitzar en un pla individual, en les condicions establertes amb caràcter general a l'Ordre EDU/554/2008, de 19 de desembre, per la qual es determinen el procediment i els documents i requisits formals del procés d'avaluació i diversos aspectes organitzatius del batxillerat i la seva adaptació a les particularitats del batxillerat a distància i del batxillerat nocturn. El pla individual ha de contenir, almenys, la informació següent:

- Síntesi dels continguts i objectius bàsics en relació amb la matèria llengua catalana i literatura
- Metodologia
- Materials i recursos
- Criteris d'avaluació

L'alumne/a al qual es concedeixi l'exempció de la qualificació final de llengua catalana i literatura I o de llengua catalana i literatura II serà avaluat al llarg del curs acadèmic per al qual se li hagi concedit l'exempció segons els objectius i criteris d'avaluació del seu pla individual, però restarà exempt de la qualificació final de la matèria llengua catalana i literatura I o llengua catalana i literatura II, que no comptabilitzarà per a la qualificació mitjana de batxillerat.

La sol·licitud d'exempció de la qualificació de llengua catalana i literatura I o llengua catalana i literatura II, signada per l'alumne/a, o els pares o els tutors legals si és menor d'edat, es presentarà al centre on l'alumne/a cursi primer o segon de batxillerat a l'inici del curs acadèmic o en el moment en què s'incorpori al centre, el qual l'adreçarà a la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat, acompanyada de la documentació següent:

- Pla individual de l'alumne/a, degudament formalitzat.
- Certificat acadèmic, o bé fotocòpia compulsada de l'històric acadèmic o documentació equivalent, amb constància dels ensenyaments i matèries cursats al llarg de tota la seva escolarització, dels llocs on s'han realitzat i de la data d'incorporació a un centre educatiu de Catalunya. En el cas que l'alumne/a s'hagi incorporat al batxillerat procedent d'estudis estrangers, caldrà còpia de la credencial de convalidació o bé del "Volant per a la inscripció condicional en centres educatius o en exàmens oficials".

La resolució individualitzada emesa per la Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat sobre la sol·licitud d'exempció només té validesa per al curs acadèmic corresponent. Contra la resolució, que no esgota la via administrativa, es pot interposar recurs d'alçada davant la consellera d'Ensenyament en el termini d'un mes. Només es pot concedir l'exempció en dos cursos acadèmics consecutius. A aquests efectes es tindran en compte tots els anys escolars cursats per l'alumne/a en el batxillerat a Catalunya, independentment que per a cadascun d'aquests anys hagués demanat o no l'exempció de la qualificació final de llengua catalana.

La Direcció General d'Educació Secundària Obligatòria i Batxillerat analitzarà els casos dels alumnes amb itineraris acadèmics singulars.

La resolució s'ha d'incorporar a l'expedient de l'alumne/a i ha de constar al pla individual i a l'històric acadèmic. La direcció del centre n'ha de lliurar una còpia a la persona sol·licitant.

L'exempció de la qualificació de llengua catalana i literatura en el batxillerat no comporta automàticament l'exempció de la prova de llengua catalana a les PAU. L'alumne/a que vulgui sol·licitar aquesta exempció ha d'adreçar-se a l'Oficina d'Organització de les Proves d'Accés a la Universitat (Via Laietana, 33, 2a planta, 08003 Barcelona; tel. 93 552 69 80).

En tot cas, els centres poden dissenyar un pla individual per a l'aprenentatge de la llengua a l'alumne o alumna que l'hagi de menester, d'acord amb els trets generals esmentats a l'apartat A1, independentment que compti o no amb l'exempció de la qualificació final de la matèria Llengua catalana i literatura.

B.3 Convalidacions de matèries de batxillerat per als alumnes que cursen simultàniament estudis professionals de música o de dansa

Els alumnes que cursen el batxillerat en la modalitat d'arts, en la via d'arts escèniques, música i dansa, i al mateix temps cursen o han cursat estudis professionals de música o de dansa, poden sol·licitar la convalidació d'algunes matèries de modalitat d'aquest batxillerat. La informació sobre les matèries i el procediment de convalidació s'indiquen als documents "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música" i "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa".

Els alumnes que estiguin cursant batxillerat en qualsevol modalitat i estudis de música en conservatoris, centres professionals o escoles de música autoritzades, poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement corresponent a les hores de la franja d'optativitat i, segons els casos, d'una matèria de modalitat en un dels dos cursos, en els termes que s'estableixen en el document "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de música".

Els alumnes que estiguin cursant batxillerat en qualsevol modalitat i estudis de dansa en conservatoris, centres professionals o escoles de dansa autoritzades, poden sol·licitar la convalidació o el reconeixement corresponent a les hores de la franja d'optativitat i, segons els casos, d'una matèria de modalitat en un dels dos cursos, i l'educació física en els termes que s'estableixen en el document "Simultaneïtat d'estudis d'ESO o de batxillerat amb estudis de dansa".

B.4 Convalidacions per als alumnes que cursen batxillerat procedents de cicles formatius

La convalidació de matèries de batxillerat per als alumnes procedents de cicles formatius s'explicita a l'apartat C del document "Supòsits d'incorporació als estudis de batxillerat".

C. Modificacions curriculars en la formació professional

1. Aspectes generals

El Decret 284/2011, d'1 de març, d'ordenació general de la formació professional inicial, determina, en l'article 15, que el Departament d'Ensenyament ha d'establir el marc reglamentari de les modificacions curriculars que facilitin l'assoliment dels objectius establerts per a la formació professional inicial per a alumnes amb necessitats educatives específiques.

Per sol·licitar una modificació curricular d'un cicle formatiu, la direcció del centre trametrà a la direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, a la gerència del Consorci d'Educació la documentació següent:

- Sol·licitud signada per l'alumne o alumna, o pel seu pare, mare o tutors legals si és menor d'edat.
- Documentació acreditativa de les causes que motiven la petició: certificat del centre d'atenció als disminuïts (CAD) i certificat mèdic, en el qual constarà el caràcter permanent o temporal de la malaltia, lesió o trastorn.
- Crèdits o unitats formatives que es proposa modificar.

2. Elaboració i tramitació de les modificacions curriculars

Correspon al centre, amb la col·laboració de l'EAP, si escau, i amb l'assessorament de la Inspecció d'Educació elaborar la proposta de modificació curricular. Ha d'indicar en relació al cicle que es proposa modificar: per a cada unitat formativa els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació, o per a cada crèdit, els objectius i/o continguts, que a parer del centre haurien de ser suprimits o modificats.

La direcció dels serveis territorials o, a la ciutat de Barcelona, l'òrgan competent del Consorci d'Educació trametrà la documentació, amb l'informe de la Inspecció d'Educació que reculli si s'ha seguit el procediment establert, a la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial perquè dicti resolució.

La modificació curricular es fonamentarà, per una banda, en les condicions de l'alumne/a d'acord amb la documentació acreditativa de les causes que motiven la petició i, per l'altra, en el nivell de modificació amb relació al grau d'assoliment dels objectius, els continguts i la temporització dels crèdits.

La Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial pot resoldre dos tipus d'autoritzaions:

- a) Modificacions curriculars **que puguin garantir l'assoliment de la competència general del cicle formatiu** i conduir, una vegada superat el cicle, a l'obtenció del títol de tècnic/a o tècnic/a superior. La modificació curricular pot comportar **canvis en els objectius i continguts dels crèdits o en els resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació de les unitats formatives, o en la distribució ordinària del cicle formatiu, o, en casos excepcionals, la supressió total d'algun crèdit o unitat formativa no relacionada directament amb les unitats de competència professional del títol.**
- b) Modificacions curriculars que no puguin garantir l'assoliment de la competència general del cicle, però sí conduir a l'obtenció d'una certificació d'estudis parcial. Aquestes modificacions curriculars poden preveure la supressió total d'algun o alguns crèdits, mòduls o unitats formatives, la modificació de la distribució ordinària del cicle i la modificació, si cal, dels objectius terminals i continguts dels crèdits o dels resultats d'aprenentatge i criteris d'avaluació de les unitats formatives que ho necessitin. El centre expedirà un certificat d'estudis parcials dels crèdits, mòduls o unitats formatives superades d'acord amb la modificació feta i, si escau, el certificat d'acreditació de competències, emprant els models que es troben a "Documentació acadèmica de la formació professional".

La resolució de la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial per la qual es concedeix la modificació curricular s'incorporarà a l'expedient de l'alumne o alumna i la direcció del centre comunicarà per escrit la seva concessió a l'alumne/a o al pare, mare o tutors legals fent constar que la resolució és recurrible en alçada davant la consellera d'Ensenyament en el termini d'un mes des de la seva notificació. En el cas que la modificació curricular que es necessita no permeti garantir la consecució d'un mínim dels objectius generals del cicle ni cap de les competències professionals, la Direcció General de Formació Professional Inicial i Ensenyaments de Règim Especial denegarà la modificació sol·licitada i emetrà un informe en el qual orientarà l'alumne/a a estudis més adients a les seves possibilitats.